

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z Historii
dla uczniów gimnazjów
województwa śląskiego
w roku szkolnym 2012/2013**

KOD UCZNIWA

--	--	--

Etap: rejonowy
Data: 15.01.2013. r.
Czas pracy: 90 minut

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 10 stron i 19 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są trzy lub cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „x” **bezpośrednio na arkuszu.**
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „x”.
7. Zadanie np. z luką, na dobieranie lub innego typu wykonaj zgodnie z poleceniem.
8. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

liczba punktów możliwych do uzyskania: 60
liczba punktów umożliwiająca kwalifikację do kolejnego etapu 50

WYPEŁNIA KOMISJA KONKURSOWA

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Razem	
Liczba punktów możliwych do zdobycia	4	3	2	4	2	4	3	2	2	2	5	3	3	7	2	2	3	3	4	60	
Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika konkursu																					

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący -	7. Członek -
2. Członek -	8. Członek -
3. Członek -	9. Członek -
4. Członek -	10. Członek -
5. Członek -	11. Członek -
6. Członek -	12. Członek -

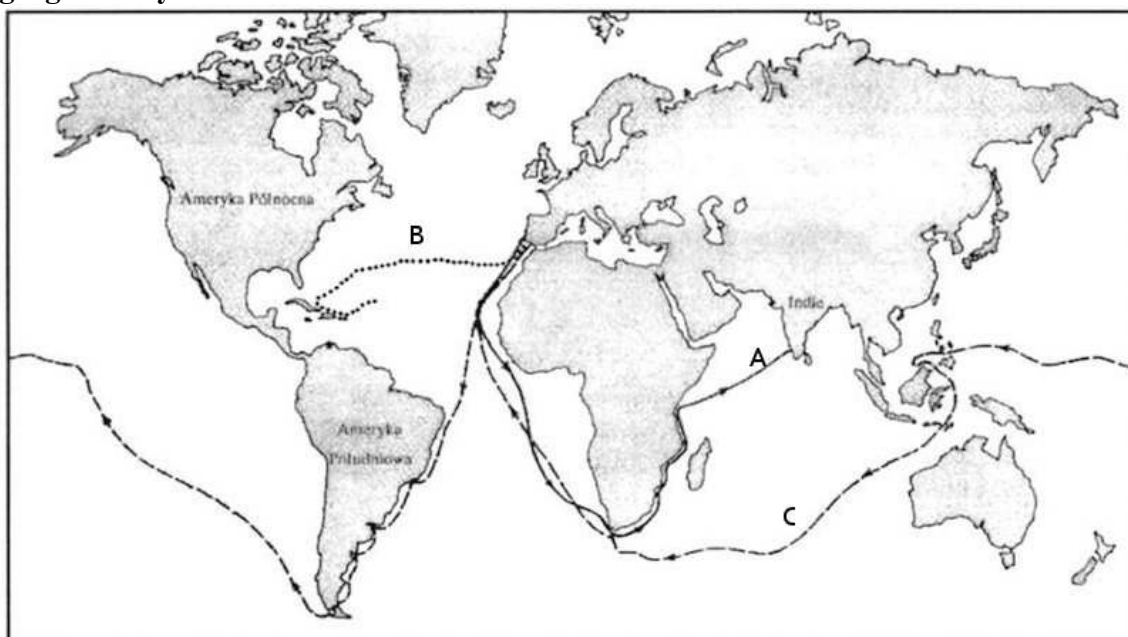
Zadanie 1. (0 – 4)

Oceń, czy podane zdania dotyczące reformacji są prawdziwe czy fałszywe, wpisując obok nich w tabeli odpowiednio *Prawda* lub *Falsz*.

A.	Jan Kalwin był twórcą zasady predestynacji.	
B.	Marcin Luter w 1534 r. wydał akt supremacji.	
C.	Przyczyną reformacji w Anglii było dążenie Henryka VIII do unieważnienia małżeństwa z Katarzyną Aragońską.	
D.	Edykt nantejski zakończył wojny religijne w Niemczech.	

Zadanie 2. (0 – 3)

Przyjrzyj się mapie, a następnie uzupełnij tabelę dotyczącą wielkich odkryć geograficznych.

Na podstawie: J. M. Roberts, *Ilustrowana historia świata*, t. 2, Łódź 1987, s. 174.

Oznaczenie wyprawy	Imię i nazwisko odkrywcy	Daty wyprawy
A.		
B.		
C.		

Zadanie 3. (0 – 2)

Podkreśl 2 postulaty ruchu egzekucyjnego.

- A. reforma skarbu.
- B. umocnienie katolicyzmu.
- C. rozszerzenie władzy króla
- D. zawarcie unii realnej z Litwą.

Zadanie 4. (0 – 4)**Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.**

W przeciwieństwie do poprzedniej, pierwszej elekcji, obrady przekształciły się w chaotyczne zebranie. Doprowadziło to do podwójnej elekcji, z której każda nasuwała poważne prawne wątpliwości. Naród szlachecki miał teraz zdecydować, którego elekta uznać za swego króla.

Na podstawie: S. Płaza, *Wielkie bezkrólewia, Dzieje narodu i państwa polskiego*, Kraków 1988, s. 72-73.

A. Podaj datę roczną opisaną elekcji.

.....

B. Wymień wybranych elektów:

1.

2.

C. Podkreśl elekta, który został koronowany na króla polskiego.**Zadanie 5. (0 – 2)****Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.**

Artykuły nie miały stanowić tylko uporządkowanego spisania zasad określających stanowisko króla, lecz miały je „zreformować”, i to w kierunku „ocuglowania”, a więc ograniczenia władzy królewskiej, poprzez wyraźne zakreślenie granic monarszych uprawnień.

Na podstawie: S. Płaza, *Wielkie bezkrólewia, Dzieje narodu i państwa polskiego*, Kraków 1988, s. 19.

A. Podaj nazwę opisanego w tekście dokumentu.

.....

B. Podaj datę uchwalenia tego dokumentu.

.....

Zadanie 6. (0 – 4)**Uzupełnij tabelę wpisując imiona i nazwiska kandydatów do tronu polskiego, zgłoszonych podczas pierwszej elekcji.**

	Opis kandydata	Kandydat
A.	<i>Zajął postawę wyniosłą, uważając, że nie on ma zabiegać o koronę polsko-litewską, lecz jego należy o to uroczyście poprosić. Żądał połączenia Polski, Litwy i Moskwy w jedną całość oraz pozostawienia korony dziedzicznie w jego rodzinie.</i>	
B.	<i>Mąż siostry zmarłego króla polskiego. Podejrzliwy i gburowaty, był wprawdzie protestantem, ale zdradzał wiele sympatii dla katolicyzmu.</i>	
C.	<i>Syn cesarza, zwolennik utrzymania „dawnego stanu i porządku rzeczy”. Był popierany przede wszystkim przez ugrupowania katolicko-magnackie.</i>	
D.	<i>Jego kandydaturę do ręki swej siostry i do korony polskiej zaproponował przed śmiercią Zygmunt August. Sam początkowo nie był zainteresowany tronem polskim, jednak po śmierci Zygmunta Augusta, rozpoczął starania o koronę polską.</i>	

Źródło: S. Płaza, *Wielkie bezkrólewia, Dzieje narodu i państwa polskiego*, Kraków 1988, s13-17.

Zadanie 7. (0 – 3)

Uzupełnij tabelę informacjami dotyczącymi traktatów pokojowych, kończących wojny prowadzone przez Rzeczpospolitą w XVII w.

Miejsce zawarcia pokoju	Rok	Decyzje dotyczące terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów
Oliwa	1660 r.	A. Utrata.....
Moskwa, (pokój Grzymułtowskiego)	B..... ...	Utrata lewobrzeżnej Ukrainy z Kijowem a także ziem: smoleńskiej, siewierskiej, czernihowskiej.
C.....	1699 r.	Odzyskanie Podola z Kamieńcem Podolskim i części prawobrzeżnej Ukrainy.

Zadanie 8. (0 – 2)

Przyjrzyj się mapie, a następnie wykonaj polecenia.

Na podstawie: http://pl.wikipedia.org/wiki/Rzeczpospolita_Obojga_Narod%C3%B3w

A. Podkreśl właściwy tytuł mapy.

1. Rzeczpospolita Obojga Narodów w 1569 r.
2. Rzeczpospolita Obojga Narodów w 1619 r.
3. Rzeczpospolita Obojga Narodów w 1660 r.
4. Rzeczpospolita Obojga Narodów w 1699 r.

B. Podaj jeden argument potwierdzający Twój wybór, dotyczący utraty lub przyłączenia do Rzeczypospolitej konkretnych ziem.

.....

Zadanie 9. (0 – 2)

Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.

Ustawa o prawach uchwalona 13 lutego 1689 r.

Lordowie duchowni i świeccy oraz Izba Gmin, zebrali się obecnie jako pełne i wolne przedstawicielstwo tego narodu.

Na pierwszym miejscu oświadczają gwooli obrony i zapewnienia swych starodawnych praw i wolności:

1. Że rzekoma władza zawieszania praw lub ich wykonywania na podstawie powagi królewskiej, a bez zgody parlamentu, jest bezprawiem.

4. Ściąganie pieniędzy na użytek Korony pod pozorem prerogatywy królewskiej, a bez zezwolenia parlamentu jest bezprawiem.

Źródło: *Wiek XVI-XVIII w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s.309-311.

A. Podaj państwo, w którym uchwalono cytowaną ustawę.

.....

B. Nazwij ustrój polityczny wprowadzony na podstawie ww. ustawy?

.....

Zadanie 10. (0 – 2)

Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji, a następnie wykonaj polecenia.

Źródło: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach – nie tylko pisanych, Czasy nowożytne*, Toruń 2004, s.74.

A. Zamieszczona na ilustracji rzeźba powstała w okresie

1. renesansu.
2. baroku.
3. oświecenia.
4. klasycyzmu.

B. Podaj tytuł tej rzeźby.

.....

Zadanie 11. (0 – 5)

Uzupełnij tekst, wpisując brakujące informacje dotyczące wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych.

4 lipca roku. Kongres Kontynentalny przyjął Deklarację niepodległości Stanów Zjednoczonych. Ogłosił także powołanie regularnej armii dowodzonej przez
..... Początkowo Amerykanie ponieśli szereg porażek. Jednak po przybyciu wielu
(imię i nazwisko)
ochotników z Europy, oraz opowiedzeniu się w 1778 r. po stronie USA,,
(państwo)
wojska amerykańskie pokonały Anglików w 1781 r. pod,
(miejsowość)
zawarto pokój w,
(miejsowość) na mocy którego Wielka Brytania uznała niepodległość USA.

Zadanie 12. (0 – 3)

Dokonaj analizy mapy i wykonaj polecenia.

Rozbiór Rzeczypospolitej

Źródło: K. Baczkowski, *Projekty rozbiórów państw suwerennych...*, Kraków 2001, s. 15.

A. Przedstawiony na mapie projekt rozbioru Rzeczypospolitej powstał podczas

1. wojny północnej.
2. wojny o Inflanty.
3. potopu szwedzkiego.
4. odsieczy wiedeńskiej.

B. Podaj datę roczną i miejscowość, w której podpisano projekt rozbioru.

Data roczna: **Miejscowość:**

Zadanie 13. (0 – 3)

Przyporządkuj wymienionych twórców właściwym epokom. Wpisz odpowiadające im cyfry do tabeli.

- 1.) Molier, 2.) Thomas More (Morus), 3.) J.J.Rousseau, 4.) Ignacy Krasicki,
5.) Rafael Santi, 6.) John Locke, 7.) Rembrandt van Rijn, 8.) Mikołaj Kopernik

Odrodzenie	Barok	Oświecenie

Zadanie 14. (0 – 7)**Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.**

I. Mocarstwa sąsiadujące z Polską były tak często wciągane w zaburzenia wywołane przez bezkrólewia w tym państwie, że doświadczenia przeszłości zmusiły je do zajęcia się poważnie sprawami tego państwa, w czasie, gdy po śmierci Augusta III tron wakował. W tym celu, dwór w Petersburgu doprowadził do zgody na rzecz kandydata najgodniejszego tronu i najbardziej odpowiedniego zarazem tak dla obywateli, jak i sąsiadów.[...]

II. Wszystko zwiastowało Polsce i jej sąsiadom stały pokój na przyszłość. Niestety jednak właśnie w tym czasie duch niezgody zawładnąwszy częścią narodu, zniszczył w jednej chwili wszystkie te nadzieje. Obywatele powstali jedni przeciw drugim. Frakcje uzurpowały sobie legalną władzę. Jedna z nich ogłosiła nawet detronizację króla. Wszystko zostało zniszczone, prawo, porządek, handel, a nawet rolnictwo.

III. Tyle więc powodów o ogromnym znaczeniu nie pozwalają JKM Królowi Pruskiemu i JCW Cesarzowej i Królowej Węgier i Czech oraz JCW Cesarzowej Wszechrosji zwlekać dłużej w zajęciu zdecydowanego stanowiska w tych krytycznych okolicznościach.

Na podstawie: *Wiek XVI-XVIII w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s.412-413.

A. Podaj imię i nazwisko wspomnianego w I fragmencie tekstu „najgodniejszego tronu” kandydata.

.....

B. Nazwij wydarzenie, którego dotyczy II fragment tekstu.

.....

C. Podaj imiona władców wymienionych w tekście:

1. JKM Król Pruski-

2. JCW Cesarzowa i Królowa Węgier i Czech -

3. JCW Cesarzowa Wszechrosji -

D. Wyjaśnij na czym polegało i w którym roku miało miejsce „zajęcie zdecydowanego stanowiska w tych krytycznych okolicznościach” przez wymienionych władców.

Rok: **Wyjaśnienie:**.....

Zadanie 15. (0 – 2)

Wśród wymienionych wydarzeń, wskaż chronologicznie pierwsze i ostatnie.

Wpisz w tabeli, obok pierwszego wydarzenia literę A, a obok ostatniego literę B.

II rozbiór Polski	
Zwołanie Sejmu Wielkiego	
Powstanie Królestwa Pruskiego	
Wybuch Wielkiej Rewolucji Francuskiej	
Uchwalenie konstytucji Stanów Zjednoczonych	

Zadanie 16. (0 – 2)

Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji, a następnie wykonaj polecenia.

Źródło: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w źródłach – nie tylko pisanych, Czasy nowożytne*, Toruń 2004, s.96.

A. Na zamieszczonym obrazie przedstawiono bitwę pod

1. Wiedniem.
2. Zieleńcami.
3. Raławicami.
4. Beresteczkiem.

B. Podaj jeden argument uzasadniający Twój wybór.

.....

Zadanie 17. (0 – 3)

Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.

Artykuł 5. Korona jest dziedziczną w osobie króla Saskiego, jego potomków, dziedziców i następców.

Artykuł 19. Sejm Główny składa się z 2 izb, to jest z Izby pierwszej, czyli Izby Senatorskiej, i z drugiej Izby, czyli Poselskiej. [...]

Artykuł 38. Członkowie Izby Poselskiej urzędują wciąż lat 9, a odnawiają się w trzeciej części co lat 3. [...]

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w źródłach – nie tylko pisanych, Czasy nowożytne...* s. 109-110.

A. Zamieszczony fragment pochodzi z

1. Konstytucji 3 Maja.
2. Konstytucji nihil novi.
3. Artykułów Henrykowskich.
4. Konstytucji Księstwa Warszawskiego.

B. Podaj datę roczną i sposób wprowadzenia zamieszczonego aktu prawnego.

Data roczna: **Sposób wprowadzenia:**

Zadanie 18. (0 – 3)

Dokonaj analizy mapy i wykonaj polecenia.

Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/I_

A. Mapa przedstawia Francję i podporządkowane jej państwa po zawarciu pokoju w

1. Tylży.
2. Schönbrunn.
3. Campio Formio.
4. Bratysławie (Preszburgu).

B. Podaj nazwy państw (związku państw) oznaczonych na mapie numerami 1 i 2.

1.
2.

Zadanie 19. (0 – 4)

Oceń, czy podane zdania dotyczące rewolucji francuskiej są prawdziwe czy fałszywe, wpisując obok nich w tabeli odpowiednio *Prawda* lub *Falsz*.

A.	<i>Na mocy konstytucji z 1791 r. Francja stała się republiką.</i>	
B.	<i>Podczas dyktatury jakobińskiej władzę sprawował Komitet Ocalenia Publicznego.</i>	
C.	<i>Przyczyną zawiązania I koalicji antyfrancuskiej było ścięcie Ludwika XVI.</i>	
D.	<i>W wyniku przewrotu thermidoriańskiego władzę we Francji przejął Napoleon Bonaparte.</i>	

Brudnopis